

Megérkezett hozzánk az Úr!

Az elmúlt hónapok minden híradása arról szólt, hogy emberek milliói keltek útra, hogy egy új kontinensen, egy új környezetben otthonra leljenek. Utaztak és utaztatták őket. Pályaudvarok, autópályák képei jelennek meg előttünk, s látjuk hogy mozgásban van a világ körülöttünk.

Arról is hallottunk, hogy a napokban csúcsforgalom volt a csomagküldő szolgálatoknál, s hasonló várható a vasúti közlekedésben is. Egy-egy adventi hétvége 50-70 százalékos utasforgalom növekedést hoz. Sokan ültek gépkocsiba is, s sokan indultak haza szüleikhez, barátaikhoz is az elmúlt órákban. S persze azokról sem feledkezhetünk meg, akik a mi biztonságunk, egészségünk és kényelmünk miatt ültek ma volán mögé. Köszönjük nekik!

A virtuális tér segítségével mindenütt jelen vagyunk, de idegennek érezzük magunkat gyakran szeretteink között is, hiszen maga az élet is egy gyorsvonat. Elsuhannak mellettünk az évek, gyermekeink nőnek, szüleink és nagyszüleink pedig egyre öszebbek lesznek. A rohanás miatt elmosódnak a határok öröm és bánat, bűn és megbocsátás között. Egy-egy bestiális tragédia még kizökkent a mindennapok sodrásából, s feltesszük a kérdést hol van Isten? Mivé lett az ember? Utána azonban a szokott sebességgel rohan tovább minden. Talál a költő szava:

A rohanás e kornak átka,/az ember törli homlokát,
Majd időzavart konstatálva,/ mint báb rohan tovább, tovább.

Mind sietve szeretnek, isznak,/míg a lélek végül lerogy.
Sietve rombolnak, s megint csak/ sietve bánják valahogy.

Ebben a szédítő száguldásban nincs más remény, mint a megállás bátorsága. Erre hív a mindennapi csendesség, minden vasárnap, minden ünnep. Erre hív karácsony, s így juthat „lélegzethez” a ma embere. Karácsony ünnepe ugyanis állomás, s lassítva rácsodálkozunk a részletekre, megállva pedig szembe találjuk magunkat, azzal ami felfoghatatlan és eltűnő volt. Rácsodálkozhatunk a rohanás miatt felfoghatatlan Istenre és bennünket nélkülöző szeretteinkre. (Most mikor ezeket a sorokat írom, 8 éves leányom az ölembe ül, megölel és kedvesen kacarászik. Majd megy és tovább játszik). Vajon karácsonykor megállunk-e? Vajon meghalljuk-e az üzenetet, figyelmeztetést, örömhírt? Törődik velünk az Isten! Nem fordítja el arcát! Krisztusban közénk jön: emberré lett. Szeret bennünket! A Biblia, a maga nyelvén ezt így mondja el: „Az Ige testté lett, közöttünk lakott...” (János 1,14); vagy máshol: „Mert megjelent az Isten üdvözítő kegyelme minden embernek...” (Titusz 2,11); és egy harmadik helyen: „Mert megjelent az élet...” (1János 1,2).

Az első karácsony története hasonló rohanásban, nyüzsgésben történhetett. Lukács evangéliuma szerint egész Palesztina megbolydult, mert az összeírás miatt mindenki a maga szülővárosába kellett, hogy menjen. Nép, a nép hátán, s megtelnek az utak igyekvő emberekkel.

Ám akik a Messiás eljövetelét várták (hiszen a pusztában ígét hirdető Keresztelő Jánost is így kérdezik: „Ki vagy te?” „Te vagy a Messiás?”) Jézus eljövetele előtt, szinte mindenki Krisztus várodalomban él, de nem látják meg Isten munkáját. Egyszerű közöny és ridegség jellemzi sőt harag és gyilkos indulat a messiás születésének hírére. Néhányan vannak, akik látni szeretnének. Mágusok érkeznek Keletről Jeruzsálembe.

Kepler a német csillagász, 1604. október 10-én, egy új csillagot fedezett fel. Ez az új csillag nagyon közel helyezkedett el az éppen akkor történő Jupiter és a Szaturnusz együttállásától a Halak csillagképben. Kiszámította, hogy hasonló együttállás volt Kr.e. 7-ben is, mégpedig az év folyamán három alkalommal. Kepler szerint ez lehetett a betlehemi csillag. Csillagászok megfigyelték, hogy a Jupiter és a Szaturnusz találkozásakor csak minden 794. évben kerül sor háromszoros találkozásra a két bolygó között ugyanabban a csillagképben.

Kepler számítását azután 1925-ben a kelet specialistának sikerült megfejtenie egy majdnem 2000 éves babiloni ékirásos táblát. Ez az agyagtábla az Eufrátesz melletti Szippar csillagvizsgálójából való. A táblán előre meg vannak jelölve a Kr. e. 7-re várható fontos csillagászati események. Ennek az ősi csillagnaptárnak fő témája azonban annak az évnek a tudományos szenzációja: a Jupiter és Szaturnusz bolygók együttállása a Halak csillagképben. (Agresszív ateisták, mint Richard Dawkins vagy Daniel Dennett gyakran beszélnek az istenhívókról úgy, mint tudatlan idiotákról, akik nem vették még észre, hogy a tudomány kihúzta a hitük alól a szőnyeget. Robert Andrews Millikan (fizikai Nobel-díj) azonban a következőt mondta: „a következőt biztosan merem állítani: nincs tudományos alapja a vallás tagadásának, és véleményem szerint annak sem, hogy konfliktust keressünk a tudomány és a vallás közt, hiszen teljesen más területtel foglalkoznak. Azok az emberek, akik nagyon keveset tudnak a tudományról, illetve

azok, akik nagyon keveset tudnak a vallásról, valóban vitákat gerjesztenek, és a kívülállókat azt a benyomást szerzik ezekből, hogy a tudomány és a vallás között van konfliktus, miközben a konfliktus csak két különböző fajta tudatlanság között jött létre.”)

Annak, hogy Jeruzsálemben (ne feledjük, hogy Augustusz császár pontifex maximus; istencsászár már saját temploma van; a császár a szótér: megváltó) jöttek a bölcsek különös oka van: egy csillag tudatta velük, hogy megszületett a zsidók királya. Érdekesség, hogy az, amit az újszülöttről ekképpen kifejeztek, megegyezik azzal, ami egy szintén pogány, a római százados szájából a keresztre feszítéskor elhangzott. (Igénk további kerete a pogányok érkezése és a pogánymisszió (Mt 28,16-20) valamint az Immanuel mondás Mt 1,23: Mt 28,20)

A csillag megjelenése után nyugtalanság töltötte el őket, minden tudományos érzékük és tapasztalatuk azt mondatta velük, hogy el kell indulniuk, tapasztalásra van szükségük....

Fizikailag távol voltak, mivel Izrael földje több száz km-re volt hazájuktól. De távol voltak szellemileg is, hiszen egy egészen más kultúrkörben éltek, ahol más volt a felfogás a világról, a vallásról, a tudományról, az életről. És távol voltak lelkileg is, mert nekik nem voltak csodálatos ígéreteik, mint a választott népnek. És mégis! S ha a hétköznapi oldalt nézzük ráadásul mindenük megvan, amire a ma embere vágyik: gazdagok és egészségesek!

Miért mentek el a gazdag, vallásos és egészséges bölcsek Betlehemig otthagyva az otthon melegét és kényelmét?- sokszor kérdezzük ezt. Mi hiányozhatott életükből? A lényeg: a szerető Isten valósága, Jézus.

A távolságok, a különbözőségek, az akadályok ellenére most azon az úton találjuk őket, amelyik Jézushoz vezet. Csoda ez az elindulás! Titok az az elindító erő, melyet egy feltűnő és eltűnő csillag tart feszült mozgásban. Szent kíváncsiság és kitartó vándorlás jellemzi őket. A pásztorok Izrael szegényeit, általánosságban közel lévőket, a napkeleti bölcsek az Istent kereső mai embereket jelképezik. „Ők azok, akik jobban hittek Isten jóságában, mint a hatalom látszólagos csillogásában”.

Mi pedig sokszor rosszabb helyzetben vagyunk, mint a pogány bölcsek: aranyunk nincs, mert az adósság fojtogat minket. Vallásosak sem vagyunk, mert életünket istenfélelem nélkül rendeztük be. Végül pedig tragikus egészségromlási és halálozási arányok jellemzik a középkorú magyar népességet. Am egy biztos. Életünknek ugyanúgy hiányzik a közepe, a szerető Isten valósága: Jézus. (A 18. században nagy fordulat következett be az antropológiában, amikor Johann Gottfried Herder teológus, filozófus megfordította a kérdést és arról kezdett beszélni, hogy mi hiányzik az emberből, hiszen fizikai valóságunkban hiányként jelenik meg, hogy nem vagyunk a leggyorsabbak, nem látunk úgy, mint a sas és még sorolhatnám. A nyugati antropológiát így meghatározza az az általános vélekedés, hogy az ember hiánylény.)

Ők hárman azt példázzák, hogy a megszületett Megváltó felé nagyon messziről is lehet indulni, mely térben sok száz kilométerben, időben 2015 évben mérhető. Mindenki így kezdte. Mindenki ilyen távolról indult Krisztus felé. A bibliai személyiségek éppen úgy, mint a keresztyén egyháztörténet nagyjai. Gazdagságból és nyomorból, közömbösségből és rajongásból, életük sivárságából és tudományuk magaslatáról, törvényeskedésből és szabadosságból indultak, vagyis egyformán messziről jöttek.

Mi is mindannyian egyenlő eséllyel indulunk, még akkor is, ha valaki jó református családba született, és akkor is, ha nem hittek a szülei. Emberi szemmel nézve nagyobb az egyik helyzeti előnye talán, de ez oly kevés ahhoz a harchoz képest, melyet mindenkinek saját magának kell megküzdnie, amíg a Krisztushoz vezető utat járja.

Lehet, hogy most valaki éppen friss sírhanttól indul; lehet, hogy éppen most vált szülővé vagy nagymamává; talán a diploma megszerzésének közelébe került; talán váláson gondolkodik az egyik házastárs, mivel már elviselhetetlen torlasszá vált az idegenné lett társ. Bármilyen állapotból indulunk, betegségből vagy egészségesen, teljesen mindegy, mivel a magunk erejéhez viszonyítva igen hosszú a Krisztushoz vezető út, de nem lehetetlen ráatalálni, és nem lehetetlen közeledni hozzá.

Az elmés francia mondás szerint: Istent, ha nem lett volna, fel kellene találni. Ez azt jelenti, hogy fel is lehet fedezni – felfedezni. El lehet jutni a benne való hit révén, az ő létének megismeréséhez. Meg lehet találni őt. Találkozni lehet vele. A bölcsek megállnak/kiállnak az Isten mellett. Minden tudományos tapasztalatuk azt mondatta velük, a világ létében döntő fordulat következik be.

Csak egyetlen erő képes áthidalni, leküzdeni e távolság messziségét. Csak az a hajtóerő képes legyőzni az akadályokat, amely egykor a bölcseket vitte, és amely azóta is hajt minden Krisztushoz közeledni vágyót, aki meglátott és megérezett valamit magában vagy maga körül Isten kiválasztó szeretetéből, ami túlmutat önmagán, és nem

tud békén maradni mindaddig, amíg utána nem jár annak, hogy ki érintette meg. Csodálatos az, hogy Isten ma is indíttatást ad és ma is útra készítet!

Lehet egészen messziről indulni, és mégis el lehet jutni Krisztusig, ha az életünkben megmutatkozó jeleket meg tudjuk látni, komolyan tudjuk venni és távolságunk ellenére elmerünk indulni. Ezekben a mozzanatokban lehet példánk a bölcsek Krisztushoz vezető útja.

Isten jelzőtáblaként adta számunkra ezt az alkalmat, a megszólaló Igét, a megterített asztalt. Azt az örömhírt üzeni, hogy bármilyen messziről vagy bármilyen közletről jöttél ide és bármi indított – megszokás, kíváncsiság, Ige iránti éhség, a hagyomány tisztelete vagy a mélységes hála és a belső öröm –, most oda akarja igazítani a lábad a Krisztushoz vezető útra, amely egyúttal hozzá, az Atyához visszavezető Út is.

Krisztussal más úton kell haladnunk.

A bölcsekkel együtt azt akarjuk tudni, hogy hogyan boldogulunk emberi létezésünkben. Létezik-e Isten és hogy hol, hogyan létezik. Vajon törődik-e velünk, és hogyan találkozhatunk vele? Olyan emberek vagyunk, kik nyugtalanságunkban Istenre vágyunk. Igénk nem hagy kétséget afelől, hogy Istent meg lehet találni. A csillag motivál és útbaigazít, Isten ígéje pedig pontosít. A jeruzsálemi palota, helyett a mikeási prófécia mutatja a pontos helyet. A jel elvezet az írott ígéhez, az írott ige pedig elvezet Jézus Krisztushoz, az élő Igéhez. A kereső tudósok Jézussal való találkozása létünket érinti, egész valójukat átjárja. Ajándékot hoznak: bölcsek mindezzel kifejezik, hogy akit imádnak király (arany); Isten(tömjén) és ember (mirha).

Térdre esnek egy gyermek előtt (ilyet egy felnőtt meg nem tenne) – ezt nevezzük alázatnak. Ajándékokat adnak – ez az önátadás. Ajándékuk: arany, tömjén és mirha. Más úton térnek haza – hűség Isten kijelentéséhez.

Alázat, önátadás, hűség. Azért tették, mert megtalálták a királyt (INRI), s ezen nem változtat az a tény sem, hogy egy gyermeket találtak.

A Krisztus útjára való rátalálás, történelem bárhol és bármikor, tulajdonképpen iránymódosítás. A Biblia és a gyülekezet ezt mondja: megtérés, mely az élet eddigi irányának gyökeres megváltoztatása. Ezt a pályamódosítást a Krisztus előtti legnagyobb hódolatot tevő, őt leborulva imádó, ajándékokat hozó keleti bölcsek sem kerülhetik el: „Mivel azonban kijelentést kaptak álomban, hogy ne menjenek Vissza Heródeshez, más úton tértek vissza hazájukba.”

Nemcsak az Út lett más, hanem ők maguk is mások lettek: tovább gyarapodtak, tovább gazdagodtak az engedelmisségben! Ők, akikhez Isten a saját tudományuk által szólt, felismerve a csillag megjelenésének fontosságát, engedelmeskedtek és elfogadták, hogy Isten más Útra terelje Őket. Nem mehetnek úgy Vissza hazájukba, ahogy jöttek.

Nemcsak azért kellett ennek így lennie, mert Isten nem akarta, hogy a bölcsek eszközei legyenek Heródes gyilkos szándékának, hanem azért is, mert a Krisztussal való találkozás más útra kötelez! Más lesz a viszonyom Istenhez és az emberhez. „Ha valaki azt mondja: "Szeretem Istent", a testvérét viszont gyűlöli, az hazug, mert aki nem szereti a testvérét, akit lát, nem szeretheti Istent, akit nem lát. Azt a parancsolatot is kaptuk tőle, hogy aki szereti Istent, szeresse a testvérét is.” (1Ján 4,20-21)

Ilyen vezetést szeretnénk mi is megtapasztalni az ünnepekben, s közelgő újévben, a rövidebb vagy hosszabb úton, amely még előttünk van.

Isten útja az emberhez

Karácsonykor azonban megérthetjük, hogy nemcsak mi közeledünk Istenhez és járunk felé vezető utakon, hanem Isten már sokkal előbb útra kelt, elénk jött, felénk közeledett. Karácsony tehát az ember és az Isten találkozásának lehetősége, ünnepi alkalma. Történetünk oly sokszor a megjelenés, azaz Epifánia. Találkozás Istennel s így a gyermek alakjában Isten jóságának és emberszeretetének epifániája.

A megváltoztató erő abból jön, hogy nemcsak mi közeledünk Istenhez és járunk feléje vezető utakon, hanem Isten már sokkal előbb pályamódosítást hajtott végre, útra kelt, elénk jött, felénk közeledett.

Az előbbieken bemutatott utak is előzménye mindez. Mivel Istennek van útja az emberhez, mivel újra és újra utat készít az ember számára önmaga felé, ezért van örömteli hódolás, ezért van lehetősége a más útra való térésnek és a hozzá találásnak. Ez az Út az, amelyikről bátran azt állíthatjuk, hogy a világtörténelem „legkiválóbb” útja. (1Kor 12,31)

Minden mozgás, aktivitás, útra kelés azért történik, mert Isten elindult szent Fiában, a Jézus Krisztusban az ember felé. Minden torlaszt és akadályt, minden feltartóztató erőt áttörve meghajlította egeit, testté lett és eljött közénk, VELÜNK VAN! Azért jött, hogy megkeresse és megtartsa azt, ami elveszett! Isten érettünk megtett útját látva, valóban érdemes elindulni feléje.

Lássuk meg: szolidáris velünk az Isten. Közösséget vállalt; sorsközösséget. Jézus szabadon vállalja értünk ezt az elkötelezettséget. Karácsony sokkal határozottabb ünnep, mintsem gondolnánk: értünk, velünk, együtt van velünk az Isten!

A szeretet ünnepén, egy válságos évből kifelé igyekezve és egy bizonytalanságokkal terhes új esztendő kapujában mit is várhatnánk egyebet, mint járható kivezető utat válságainkból, ami embert, egyházat és népet egyaránt felemel. Erre a várakozásra adja Isten válaszként a maga sajátos karácsonyi „út” jelentését.

Jézus Krisztus által az Istenhez vezető egyetlen főút járható! Még ha váratlan viharok jönnek is, a legnagyobb erők állnak készenlétben, hogy segítsenek neked hazatalálni. Indulj ezért Krisztushoz! És más, új célba juttató úton indulj hazafelé a Krisztussal!

„Az életünk akkor igazán karácsonyos élet, amikor nem egy napba, nem néhány órába sűrítjük bele, hanem áthatja egész életünket, mind a 365 napunkat; akkor igaz, ha tudatosan vagy talán nem is egészen tudatosan ott él a szívünk mélyén: az Isten szeretet! Isten az Ő egyszülött Fiát azért adta, hogy megtanuljuk tőle viszontszeretni Istent embertársainkon keresztül - és ez a szeretet ne egy gyertyagyújtásig tartson csupán.” (Gyökössy Endre)

Ámen.

Pomáz, 2015. december 26.

Nyilas Zoltán
lelkipásztor